

121. WONCK 14 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Een bijzondere en avontuurlijke route langs de Jeker, langs een echt spookslot en boven over het fort van Eben-Emal, met een fantastisch uitzicht op de Maas! Het is een vrij pittige wandeling met enkele hellingen.

Startpunt: Rue du Pachlauw te Wonck (B).

In Wonck rijdt u het dorp in en na huisnr. 125 R (Rue de la Rose). Bij de 5-sprong bij voormalig café gaat u RD (Rue de Ruisseau), Dan gaat u over de brug van de Jeker en ga meteen R omhoog. Aan de Y-splittings gaat u R (Rue de Pachlauw). Parkeer aan het einde langs de Jeker, Hier is wel weinig plek en keren op de weg is lastig. U kunt ook de auto parkeren bij de ongelijke 5-sprong bij het voormalig café. Hier is namelijk meer parkeermogelijkheid. De wandeling wordt dan circa 500 meter langer.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
14,16 km	3.15 uur	65 m	198 m

Wandelgids Zuid-Limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

121. WONCK 14 km

1. Aan het einde van de Rue du Pachlouw bij het bord “verboden voor motors” loopt u over het pad langs de 60 km lange Jeker/Geer, die in Maastricht in de Maas stroomt. Aan het betonnen fietspad gaat u RD. Na 200 m, bij wandelmarkeerpil, gaat u L het pad omhoog. Aan de Y-splitsing gaat u R verder omhoog.

(U kunt hier ook het fietspad blijven volgen. Aan het einde gaat u R onder het viaduct door. Ga dan verder bij punt 2. U komt dan niet langs het spookslot Eben-Ezer!)

Aan de ruime 3-sprong bij asfaltweg, gaat u R (groene rechthoek) over de grindweg. Negeer zijpaden en een eindje verder passeert u het spookslot Eben-Ezer.

(De toren is ontworpen en eigenhandig gebouwd door de autodidactische kunstenaar, architect Robert Garcet. De bouw duurde van 1951 tot 1965. Toen was de toren van buiten afgebouwd inclusief de vier beelden op de torens. In de toren kan men kennismaken met de geschiedenis van de silex (vuursteen). Ook vinden er regelmatig tentoonstellingen plaats. Zie voor meer info en openingstijden: www.musee-du-silex.be).

Beneden aan de asfaltweg gaat u RD. Loop vervolgens onder het viaduct door en u komt in het dorp Eben.

2. Aan de kruising gaat u R (Rue Istahelle), over de doodlopende weg. Op het einde van deze straat volgt u het smalle pad langs de vangrail en steek vervolgens het riviertje de Jeker/Geer over. Volg verder het pad langs de vangrail RD. Aan de rotonde met kunstwerk gaat u L (Rue du Vicinal). Waar de doorgaande weg bij oud café naar links buigt, neemt u bij verbodsbord met de tekst “Excepte usage agricole” de eerste weg omhoog. Vlak daarna, bij Mariakapelletje, buigt de asfaltweg scherp rechts omhoog. Aan de Y-splitsing gaat u R over de verharde weg verder omhoog. *(Boven op het plateau heeft u rondom mooi uitzicht).*

3. Aan de T-splitsing gaat u R. Vlak daarna gaat u L. Via nauwe doorgang komt u in een beschermd natuurgebied. Volg het pad RD (oranje kruis/blauwe ruit) via trappenpad steil omlaag.

(U hoort hier al de cementfabriek aan het Albertkanaal in Lixhe. Even verder ziet u de cementfabriek).

4. Beneden aan de T-splitsing gaat u L (oranje kruis/blauwe ruit) en volg het pad beneden langs de helling circa 1 km RD. Via trappenpad buigt het pad links omhoog. Boven aan het trappenpad gaat u R (oranje kruis/blauwe ruit). Negeer zijpadje rechts omlaag en negeer zijpad scherp links omhoog en loop RD. Let op! Ga nu een eind verder L (blauwe ruit/rode driehoek) het lange trappenpad steil omhoog. Boven na draaihekje gaat u R (blauwe ruit/rode driehoek) over het brede pad langs de grotingangen.

(Rechts heeft u prachtig uitzicht over het Maasdal en het Land van Herve. Als u circa 30 m voor de asfaltweg naar rechts kijkt, ziet u tussen de bomen in de verte de kerktoren en witte huisjes van mijn geboortedorp Eijsden).

5. Voorbij afsluitboom en bij zitbank loopt u RD (blauwe ruit/rode driehoek) de kasseienweg/asfaltweg omlaag. Waar de asfaltweg na 400 m naar rechts verder omlaag buigt, gaat u bij infobord L/RD (blauwe ruit) het trappenpad omhoog. Boven aan de T-splitsing voor mergelrots gaat u R (blauwe ruit) het pad omlaag. Via ijzeren klaphek loopt u RD met links krijtrotsen en rechts weer mooi uitzicht over het Maasdal/Albertkanaal. U passeert het infobord Montagne Saint Pierre (ook in het Nederlands) en volg verder het pad met prachtig uitzicht.

(Als u 100 m verder, vlak voor het volgende infobord rechts, even het heuveltje omhoog loopt, dan heeft u mooi uitzicht o.a. op het Albertkanaal, de 129 km lange waterverbinding tussen Luik en Antwerpen. Rechts ziet u de tuikabelbrug in Ternaaien/Lanaye. Links ziet u de Sluis van Ternaaien).

Bij volgende infobord gaat u door het klaphek en volg RD (blauwe ruit) het pad. Even verder buigt het pad bij klaphek en mooie hoge mergelwand links (blauwe ruit) omhoog.

(Als u hier door het klaphek gaat, komt u bij een hoge rotsblok en bij een zitbank, een genietplekje. Hier heeft u vanaf rechts in Nederlands Eijsden o. a. zicht op de St. Christinakerk (14^e eeuw), het torentje van het voormalige klooster Ursulinen (1855) en de St. Martinuskerk, waarvan de toren uit circa 1500 stamt. Schuin links voor u ziet u de Jozefkerk (1927) in Oost-Maarland).

Volg het pad, via trappenpaden, door de boshelling omhoog (straffe kuitenbijter). U passeert weer een infobord Montagne St. Pierre.

Boven gaat u R over de veldweg, die een smal pad wordt. (U verlaat hier de blauwe ruit).

6. Na 400 m gaat u R het smalle bospad omhoog dat boven naar links buigt. Na 200 m gaat u aan de 3-sprong R en u komt meteen bij de observatiekoepel 01, die bij Fort Eben Emael hoort.

(Het uitzicht is hier weer schitterend! U ziet de binnenvaartsluis van Ternaaien, ook wel de Stop van Ternaaien genoemd. Via deze sluis en het 1,9 km lange kanaal van Ternaaien en de circa 6 km lange bevaarbare Maas in Maastricht kunnen schepen naar het begin van het Julianakanaal (Limmel/Maastricht) varen.

Links ziet u een rotspunt boven het Albertkanaal, hier komt u tijdens wandeling 42)

Loop terug naar de 3-sprong en ga R over het pad dat vlak daarna een veldweg wordt met rechts de bosrand. Aan de 3-sprong voor breed ijzeren hek gaat u L de veldweg omlaag.

(Als u hier RD loopt, heeft u links, na het ijzeren hek op de bunker Coupole Nord met schietkoepel mooi uitzicht over het "dak" van fort Eben-Emael. Zie voor meer info fort laatste aline).

Als u de route volgend na 150 m het (tweede) bospaadje R omlaag loopt, ziet u de enorme bunker Rapprochée 4. Hier is ook de tankmuur/gracht te zien).

Waar na 250 de veldweg naar links buigt gaat u R de trap omlaag en ga dan beneden R door het hoge stalen draaihek en volg het pad.

(Hier ziet u meteen de tankmuur/gracht van het immense fort).

Na 25 m gaat u L het paadje omhoog en boven gaat u L over het grasveld met links de bosrand/tankgracht. Bij de volgende bunker Coupole Sud gaat u R met links de bosrand.

(Boven op de bunker heeft u mooi zicht op de lange tankmuur/gracht.

De route volgend, ziet u voor u midden op het grote grasveld/akker de bunker Coupole 120 met ronddraaiende koepel en twee 120 mm kanonnen met een reikwijdte van 17,5 km. Deze was het pronkstuk van het fort. Het grote grasveld/akker is het dak van het fort).

7. Blijf de bosrand volgen en dan passeert u links de bunker Maastricht 2. Loop verder RD over het grasveld en loop links van de halfronde ontluichtingsbunker Cheminée RD, het bospad omlaag.

Deze ontluichtingsbunker zorgde voor de luchtafvoer van de dieselfgeneratoren, die in het fort stonden)

Aan de T-splitsing gaat u R omlaag. Negeer zijpaden en loop het pad omlaag.

(Bijna beneden bij trappenpad passeert u links de bunker Rapprochée 1, die boven de hoofdingang van het fort staat. Op de bunker ziet u links bunker Bloc 6 en u heeft hier mooi uitzicht op o.a. de Onze-Lieve-Vrouwekerk (Église Notre-Dame) (1870-1876) in Emael).

Beneden gaat u L en voor de ingang van het fort gaat u R over de weg langs de infoborden. Voorbij de tank, artilleriegeschut en oorlogsmonumenten gaat u L over de asfaltweg.

(U kunt hier pauzeren bij café Le Moulin Loverix, sponsor van de wandelgids. Buiten op het terras ziet u het grote waterrad van de voormalige watermolen. In de leuk ingerichte zaak zijn binnen de molenstenen en het draaiwerk van de korenmolen nog te zien. De voormalige korenmolen dateert van vóór 1800 en is in 1940 bij de inval van de Duitsers door een Stuka bom getroffen. Daarna is de molen gerestaureerd maar niet meer in gebruik genomen.

8. Vlak daarna gaat u L (fietsroute 405) over de smalle asfaltweg met links de parkeerplaats. Aan de 3-sprong gaat u L (fietsroute 405). Vlak daarna, waar de doorgaande weg bij fietsknooppunt 405 links omhoog buigt, gaat u bij bord "Marnebel" R (fietsroute 432). U loopt nu over het terrein van de voormalige kalksteengroeve Marnebel.

9. Negeer zijpaden en volg de smalle betonweg (fietspad) RD (fietsroute 432) door het Jekerdal. Aan de ongelijke 4-sprong bij zitbank gaat u L de veldweg omhoog. Bijna boven aan de 3-sprong gaat u R de holle weg omlaag.

(Hier heeft u rechts een mooi zicht op de Saint Georges (St. Joriskerk/1844) in Eben).

Beneden aan de smalle betonweg/fietspad gaat u L. Negeer zijpaadje rechts. Negeer, bij spoorwegviaduct, zijpad links en loop in Eben RD over de asfaltweg. Aan de 3-sprong L (fietsroute 432) omhoog. Negeer pad schuin scherp links. Aan de 4-sprong bij oud café, hier bent u al geweest, gaat u R. U steekt weer het riviertje de Jeker/Geer over. Negeer zijweg links en loop omhoog richting dorp Eben. Bijna boven aan de kruising bij de kerk Notre-Dame, gaat u L (Rue du Village) omlaag.

10. Negeer zijwegen en blijf deze weg RD volgen. U loopt weer onder het viaduct door. Negeer asfaltweg links omlaag en grindweg rechts omhoog. Vlak daarna, aan de Y-splitsing, gaat u L de doodlopende smalle asfaltweg omlaag.

(Na 500 m komt u langs café-restaurant Moulin du Broukay waar u ter afsluiting iets kunt nuttigen. U bent nu bijna op het eindpunt).

Volg dan het fietspad door het mooie Jekerdal tot u weer bij de zitbank komt. Ga hier R (gele/groen rechthoek) door het draaihekje en volg het pad langs de Jeker en u komt weer bij het beginpunt.

Het fort Eben-Emael is een voormalig militair verdedigingsfort, dat deel uitmaakte van de buitenste oostelijk gelegen fortengordel rond Luik. Dit uniek gelegen en superieur bewapend fort met 17 ondergronds met elkaar verbonden bunkers, werd in die tijd beschouwd als het sterkste fort ter wereld dat onneembaar bleek. Het fort bestaat uit twee niveaus waar maar liefst 1200 soldaten voor langere tijd konden worden gehuisvest zonder dat ze bevoorraad hoefden te worden. Op 10 mei 1940 slaagden Duitse luchtlandingstroepen er in door verrassing en nieuwe militaire technieken zoals zweefvliegtuigen en de "holle lading" (een soort springlading) om het geschut van het fort in vijftien minuten uit te schakelen. Na anderhalve dag belegering moest het fort capituleren. Aan Belgische zijde vielen 24 doden en 64 gewonden, de Duitsers verloren amper 6 manschappen en raakten er 18 gewond. Een bezoek aan dit fort is zeker de moeite waard.

Auteur: Jos Wlazlo

Het Auteursrecht van deze tekst en het Databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.